

интенсифицировать коммуникативную мотивацию, обеспечить целенаправленность говорения и т.д. Технологией коммуникативного обучения иностранным языкам занимались Г.А. Китайгородская, Е.И. Пассов, В.Л. Скалкин и др. Также в современной педагогике признаны довольно эффективными личностно-ориентированные технологии обучения иностранному языку. Личностно-ориентированное обучение (Personality-centered Education) – это обучение, «обеспечивающее развитие и саморазвитие личности обучающегося, исходя из выявления его индивидуальных особенностей как субъекта познания и предмета деятельности» /6/.

Таким образом, подводя итог всему вышесказанному, следует отметить, что современные подходы в обучении английскому языку представляют особую важность, т.к. направлены на развитие определенных компетенций. Принимая во внимание анализируемые подходы, мы отмечаем, что все они направлены на развитие основной компетенции – коммуникативной, которая способствует адекватному восприятию информации на неродном языке.

Литература:

1. Лакоценина Т.П. Подготовка студентов педколледжа к личностно-ориентированному

образованию // Личностно-ориентированная педагогика. – Вып. № 1. – Воронеж, 1997. – С. 50-55.

2. Матвейчук В.А. Инновационные подходы в процессе обучения иностранным языкам как фактор повышения качества образования. // Материалы конференции «Знаменские чтения, СурГПУ». – Сургут, 2008.
3. Боброва Т.О. Современные подходы в формировании лингвистической, коммуникативной и межъязыковой компетенций в обучении иностранному языку в вузе. – Ставрополь, 2005.
4. Хомский Н. Аспекты теории синтаксиса. – М., 1992.
5. Тер-Минасова С.Г. Язык и межкультурная коммуникация. – М., 2000.
6. Бим И.Л. Личностно-ориентированный подход – основная стратегия обновления школы. //Иностранные языки в школе. -№ 2. -М., 2002.

* * *

Мақалада ағылшын тілін шет тілі ретінде үйретудің заманауи амал-тәсілдері туралы мәлімет беріледі. Автор студенттердің оқу үдерісіндегі тілдік дағдылары мен машиқтарын жетілдіретін тілдік жөне мәдениетаралық күзыреттіліктерін талдайды.

* * *

The article describes information about contemporary approaches in teaching English as a foreign language. The author analyses linguistic, communicative and intercultural competences that develop language communicative skills of students during the teaching process.

Презентация как эффективная форма модульного обучения деловому английскому языку

C. A. Сулейманова

ст. преподаватель КазНУ им. аль-Фараби, Алматы, Казахстан

Аннотация. Статья обращается к вопросу использования презентаций как эффективной формы модульного обучения деловому английскому языку. Подчеркивается, что комплексное профессионально ориентированное обучение иностранному языку является главным принципом обучения на современном этапе. Выделяются цели, этапы и приемы подготовки презентации; конкретизируются требования к оформлению и объему презентации. Использование презентаций является актуальным для развития языковой, профессиональной и коммуникативной компетенции.

В условиях развития современного общества, активно использующего различные информационные потоки и средства коммуникации в профессиональной деятельности, следует задуматься о необходимости постоянного комплексного совершенствования подходов и методик

обучения иностранному языку в системе высшего образования.

Глобализация и развитие международных отношений в условиях кросскультурной коммуникации диктуют новые требования к подготовке специалистов, уровню их компетентности.

Необходимо создавать платформу для дальнейшего профессионального роста, совершенствования полученных знаний, сформированных умений и навыков. [1: 12].

Главный принцип обучения на современном этапе – комплексное профессионально ориентированное изучение иностранного языка. Этому способствует модульная система как технология обучения, на базе которой осуществляется обучение коммуникации в различных сферах и ситуациях общения с целью решения профессиональных задач. В практике преподавания модули приобрели конкретное ценностно-содержательное наполнение. Каждый модуль предусматривает обучение всем видам речевой деятельности в комплексе, необходимом для устного общения в сфере профессиональной деятельности; чтения специальных печатных и электронных изданий с извлечением профессионально релевантной информации, ее осмысливания и анализа. Особое место в модульной системе обучения иностранным языкам отводится самостоятельной работе студентов. На наш взгляд одним из важнейших видов самостоятельной работы является подготовка и защита проектов. [3: 22].

Презентация на родном и иностранных языках становится одним из главных требований профессиограммы и инвариантом квалификационной характеристики практически любого специалиста, независимо от его специальности.

Устный компонент презентации является монологической формой представления данных. На смысловом и логическом уровнях эта форма связана с письменным компонентом, использующим как вербальные, так и невербальные знаковые средства. Развитие технологий позволило разнообразить формы представления материала.

Разработка программных средств, наиболее распространенным из которых является Power Point, позволяют не только алгоритмизировать процесс создания презентации.

Можно выделить три основные цели презентации:

- сообщение информации;
- обучение;
- мотивация к дальнейшему самостоятельному исследованию. [2: 64].

Сообщить информацию – значит дать аудитории ключевую информацию или знания, как правило, в форме когнитивной карты.

Научить – означает связать знания или информацию с релевантным референтным опытом и поведением, которые необходимы, чтобы перевести знания или информацию в действие.

Создать мотивацию – значит обеспечить контекст или стимул, которые придавали бы такой смысл знаниям, опыту или поведению, чтобы аудитория захотела действовать. Как показывает практика, сосредоточившись на достижении конкретных целей, можно быстрее подготовить презентацию. Точно сформулированные цели позволяют искать и отбирать данные, существенные для презентации. Исходя из цели проведения презентации, выделяют следующие типы презентаций:

- Проведение обучения.
- Предоставление информации.
- Убеждение слушателей.
- Решение проблемы.
- Принятие решения.
- Отчет.

Перед созданием презентации в компьютере важно определить:

- назначение презентации, ее тему;
- оптимальное количество слайдов;
- выбор формы представления информации;
- эргономичность.

Этапы создания презентации

1. Планирование презентации – определение целей, изучение аудитории, формирование структуры и логики подачи материала.

2. Составление сценария – логика, содержание.

3. Разработка дизайна презентации – определение соотношения текстовой и графической информации.

4. Проверка и отладка презентации.

Приемы подготовки презентации

1. Мысленно (или на бумаге) подготовьте структуру Вашего доклада по любой теме.

2. По каждому из предложенных шагов подготовки презентации сделайте свои заметки.

3. Попытайтесь сделать презентацию в виде «бумажных слайдов», то есть на листках бумаги.

Требования к оформлению презентаций

Требования к содержанию информации:

1. Заголовки должны привлекать внимание аудитории.

2. Слова и предложения – короткие.

3. Временная форма глаголов – одинаковая.

4. Минимум предлогов, наречий, прилагательных.

Требования к расположению информации:

1. Горизонтальное расположение информации
  2. Наиболее важная информация в центре экрана.
  3. Комментарии к картинке располагать внизу.
- Требования к шрифтам:*

Размер заголовка не менее 24 пунктов, остальной текст не менее 18 пунктов; не более двух – трех типов шрифтов в одной презентации; для выделения информации использовать начертание: полужирный шрифт, курсив или подчеркивание

Способы выделения информации:

1. Рамки, границы, заливка.
2. Различный цвет шрифта, ячейки, блока
3. Рисунки, диаграммы, стрелки, схемы для иллюстрации наиболее важных фактов

Объем информации и требования к содержанию:

На одном слайде не более трех фактов, выводов, определений; ключевые пункты отражаются по одному на каждом отдельном слайде. Слайды не надо перегружать ни текстом, ни картинками. [2: 126].

При подготовке мультимедийных презентаций можно использовать Интернет, современные мультимедийные энциклопедии и электронные учебники. Хотелось бы отметить некоторые достоинства и недостатки применения презентаций.

Преимущества	Недостатки
Возможность использования большого количества информационных ресурсов на иностранном языке	Недостаток технического оснащения
Направленность на отработку всех языковых умений и навыков	Разный уровень аудитории слушателей на входе
Использование устной и письменной формы отчета	Ограниченност аудиторного времени на каждого студента
Развитие мыслительной деятельности. (самостоятельная систематизация, классификация, анализ дополнительного материала)	Недостаточное владение студентами знаниями построения презентации
Возможность само-	Несоблюдение требо-

реализации, проявления творчества	ваний к использованию специализированной лексики для передачи информации
Реализация личностно-ориентированного подхода к обучению	

Использование презентаций в процессе обучения иностранному языку представляется актуальным для решения целого спектра задач по формированию и развитию языковой, общепрофессиональной, информационно-коммуникативной компетенций. [1: 126].

Литература:

1. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: Учеб. пособие для студ. пед. вузов и системы повыш. квалиф. пед. кадров / Е.С.Полат, М.Ю. Бухаркина, М.В. Моисеева, А.Е. Петров. – М., 2001.
2. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии: Учебное пособие. – М.: Народное образование, 1998. – 256 с.
3. Ясвин В.А. Образовательная среда: от моделирования к проектированию. – М.: Смысл, 2001. – 365 с.

***

Мақалада презентациялардың қолданылуы бұл іскер ағылшын тілін модулдік үйренуде түйімді форма ретінде қарайды. Шет тілін кешендең көсіби бағдарламада зерттеу, үйрену қазіргі кезеңде тәлім-тәрбиенің басты устанымы болып табылады. Мақалада таныстырылымның (презентацияның) мақсаттарын ерекшелейді, кезеңдерін және презентацияның өзірлеуінің әдіс-айлаларын көрсетеді; презентацияның реcімдеу және көлем талаптарын айқынайдайды. Таныстырылымның (презентацияның) іскер ағылшын тілін модулдік үйренуде қолдануы көсіби, тілдік, және коммуникатив құзырдың дамуы үшін көкейкесті ерекшелігі көрсетіледі.

***

Article addresses the issue of the use presentations as an effective form of modular teaching business English. Stresses that a comprehensive, professionally oriented foreign language learning is the main principle of education at the present stage. Allocate objectives, stages and methods of preparation of the presentation; specify the requirements for the preparation and terms of presentation. Using presentations, it is important for the development of the linguistic, professional and communicative competence.

Оқулық жазу шарттары және оның тәрбиелік негіздері

А. М. Таганова

С. Бейішев атындағы Ақтөбе университеті аға оқытушы, Ақтөбе, Қазақстан

Аннотация. 5-6 сыныптағы оқушыларға ана тілінен сапалы білім берумен қатар дарынды, сауатты, парасатты, жан-жақты дамыған, ой-өрісі кең, әлемдік, үлттық, отбасылық тәрбие құндылықтарын бойына сіңірген үрпақтар тәрбиелеу жөнінде айтылады. Мақалада қазіргі заман сұранысына орай, педагогиялық, психологиялық, әдістемелік және т.б. негізгі талаптары сақталған оқулық жазу мәселесі жан-жақты талданады.

Қазақ тілі пәні – оку осы тілде жүретін мектеп пәндерінің ішіндегі ең бастысы, бәрінің ортақ өзегі әрі үйіткесі.

Қазақ тілі адамның түрлі коммуникативтік жағдайларға еркін араласып қатысуын, сауатты бағдарлай алу қабілетін дамытып, жүзеге асыратын табиғи тіл. Сондықтан пәннің тіл туралы оқушының қажетті білім алуына, аузызекі сөйлеуін дамытып, ойын жазбаша сауатты жеткізу біліктерін қалыптастыруға, дүниені көркем сөз өрнектері арқылы бейнелеп қабылдаудың кеңінен жол аштын танымдық, тәрбиелік, дамытушылық мүмкіндіктері мол.

Оқыту үдерісінде оқулықтың атқарар қызметі құрделі. Дидактикалық, әдістемелік түрғыдан бүгінгі зерттеулер бойынша сүйене отырып айтсақ, оның атқарар қызметі алуан: а)білімді хабарлау, баяндау; ә)оқушыларды әр түрлі дағдыларға жаттықтыру, алған білімін өмір кәдесіне жарата білуге үрнету; б)белгілі пәнді білмекке ынталандыру, қызықтыру; в)сан түрлі хабарларды оқушылардың өздігінен пайдалана алуына жағдай жасау.

Оқулық – ғылыми жұмыстың ерекше бір түрі. Ол ғылыми идея мен тұжырымның дидактикалық тұжырыммен тоғызынан жарапады. Егер де оқу пәннің мазмұны, соның ішінде оқулық мазмұны сол пәнге негіз болған ғылым заңдылығына ғана, соның логикасына ғана құрылса, онда жақсы оқулық жасалмақ емес. Демек, педагогикалық проблеманы ескермейінше соның жетістіктеріне сүйенбей, иек артпай, оқулық жасау мүмкін емес. Әрине, мұнан ғылым заңдылығын, оның логикасын, жүйесін ескермеу, елемеу деген үғым тұмаса керек [1].

Қазіргі оқулықтарға қойылар талап та құрделі. Бүгінгі жаңа мектептегі оқулықтар идеологиялық, дидактикалық, эстетикалық, психологиялық, логикалық, тілдік, әдістемелік, полиграфиялық, экономикалық негізгі талаптар биігінде болуы керек. Сондай жағдайда ғана жаңа бітімді оқулық жасай алмақпаз.

Оқулық оқушыға ғылым негізін менгертумен қатар, оны білік, дағдыға, алған білімін

өмір кәдесіне жаратуға баулуға тиіс. Бұл оқулықта мақсатты жүйелілікті жүзеге асыруға байланысты.

Оқулықта оқушылардың психологиялық ерекшеліктері де ескерілуі керек. Олай болса, психологиялық жүйелілік те оқулықтың сапалы болуының кілті. Оқулықты қурделі құрылым, біртұтас бітім, жүйе дейтініміз де содан.

«Жоғары білікті оқулық – дейді педагог ғалым И.Зверев, - ойлылық пен эмоционалдықты, ғылым мен көркемдікті, материалды бейнелі баяндаумен үштастыру үлгісі» [2].

Қазақ тілінде оқытатын мектеп ашып, оқулық жазу ісі XX ғасырдың алғашқы 10-15 жылдарда едәуір жандана тұсті. Бұл кезде қазақ зиялышарының әмбебап дарынды және қоғамдық-саяси белсенділігі қүшті, қуатты шоғыры қалыптасқан еді. Олардың көпшілігі алғашқы қадамдарын мұғалімдіктен бастаған, ағарту ісіне жетік кісілер еді. Олар халықтың болашағын жас үрпақты оқытып, оларға жаңаша білім, тәрбие беретін үлттық мектеппен байланыстыра қараастырды.

Қазақ тілінде оқытын орта мектептер мен жекелеген факультеттерге арнап шын мәніндегі сапалы оқулықтар жазған аса көрнекті ғалымдар: Н.Сауранбаев, И.Кенесбаев, М.Балақаев, Қ.Жұмалиев, С.Аманжолов, Е.Бекмаханов, Б.Кенжебаев, М.Ақынжанов, М.Ғабдуллин, Т.Тәжібаевтің, оларға ілесе шыққан дарындар: С.Қирабаев, З.Қабдолов, А.Нұрқатов, К.Аханов, Ә.Хасенов, Х.Әбілқаевтың т.б. ғалымдардың енбегі ерекше. Алайда қоғамдық ғылымның өкілдерінен басқа ғылым салаларының қазақша ғылыми тілін қалыптастырып, аударма-түсіндірме сөздіктерін түзіп, оқулықтарын сапалы етіп аударған белгілі ғалымдар барышылық. Бұл ретте О.Жәутіков, Б.Бірімжанов, Т.Дарқанбаев, М.Ысқақов, Т.Мұсакұлов, Р.Бекейхановтардың енбегін ерекшелеп атамау әділеттік болmas еді. Олар өз оқулықтары арқылы әр түрлі ғылым саласы бойынша кейінгі үрпақтарды даярлауға үлкен қости [2, 23-24 бб.].